

„t Seghen Waert”

Kwartaalblad van het Historisch Genootschap

Oud Soetermeer

opgericht 12 januari 1949

8e jaargang, nr 1
januari 1989

DE ZOETERMEERSE KAASHAL

voor:

**BOERENKAAS
GOUDSE KAAS
BUITENLANDSE KAAS
VERS GEBRANDE
NOTEN**

en

BOERENKARNEMELK

**KOOPCENTRUM DORPSSTRAAT
TEL. 163445**

**KOOPCENTRUM MEERZICHT
TEL. 215037**

ZOETERMEER

' T S E G H E N - W A E R T

Kwartaalblad van het
Historisch Genootschap Oud Soetermeer

8e jaargang, nr 1

januari 1989

Dagelijks Bestuur Historisch Genootschap

Voorzitter: C.A.L.v.Wieringen, Mauritsstraat 10;
tel.163764
Secretaris: R.Grootveld, Glanswit 33, 2718 AD;
tel.611720
Penningmeester: Mevr.C.Lieverse-Hoekman, Hoekerkade 101;
tel.414724

Redactie: Mevr.C.J.Moerman-v.Voorst, Irenelaan 15;
tel.163487
A.van Noort, Mauritsstraat 8; tel.163559

Archeologische Werkgroep Zoetermeer (AWZ)

Voorzitter: G.C.Dullaart, Savelsbos 14; tel.517860
Secretaris: Mevr.K.Moesker, Kersengarde 1; tel.312047
Penningmeester: D.v.d.Kolk, Coornherthove 32; tel.212808

Contactpersonen overige werkgroepen

Genealogie en heraldiek C.A.L.v.Wieringen, Mauritsstraat 10;
tel.163764
Interviews oude Zoetermeeders Mevr.G.Stuijt-Hardam, Bunzingweide 14;
tel.417175
Archief-onderz.: R.Grootveld, Glanswit 33; tel.611720

TEN GELEIDE

Het nieuwe jaar 1989 is begonnen en het is een goede gewoonte bij het begin van een nieuw jaar de beste wensen uit te spreken. Welnu: het bestuur van het Historisch Genootschap Oud Soetermeer wenst alle leden een gezond en gezegend 1989.

Het jaar 1989 is een belangrijk jaar, omdat onze vereniging, die op 12 januari 1949 werd opgericht, veertig jaar bestaat. Bij de oprichting was het nog Zoetermeer-Dorp met plm. 3.000 inwoners en nu is het Zoetermeer-Stad met plm. 95.000 inwoners. In verband met dit jubileum is elke maand een activiteit gepland. De activiteiten-kalender is elders in dit blad opgenomen.

De tentoonstelling in 't Oude Huis "Het Huis te Palenstein en zijn bewoners" heeft een groot aantal bezoekers getrokken, waaronder één of twee klassen van dertig basisscholen, in totaal 3.300 bezoekers in 1988!

De Archeologische Werkgroep Zoetermeer (AWZ) heeft veel werk verzet en hierdoor was het mogelijk deze tentoonstelling op te zetten. Bedankt voor het vele werk van de laatste jaren.

In het kwartaalblad van september j.l. werd geschreven over de subsidie-aanvraag voor het museum. Het is u misschien nog niet bekend, dat de gemeenteraad deze aanvraag heeft toegewezen. Er is een Stichting Historisch Museum opgericht voor het beheer van het museum en er wordt een conservatrice aangesteld.

Het aantal leden van de vereniging Historisch Genootschap Oud Soetermeer is het laatste jaar gegroeid tot 454. Vergeleken met een aantal plaatsen in onze omgeving is dit aantal nog lang geen goede afspiegeling van het aantal inwoners in onze plaats. Aan ledenwerving zal meer aandacht worden besteed met het doel in 1989 een bestand van minimaal 500 leden te bereiken.

In het afgelopen jaar was er veel medewerking van diverse leden in en rond 't Oude Huis. Dit was belangrijk voor een vlot verloop van de activiteiten of voor het aanzien van het gebouw. Iedereen wordt bedankt voor zijn of haar inzet. Nogmaals een goed en gezegend 1989 toegewenst.

C.A.L. van Wieringen, voorzitter.

BESTUURSWIJZIGINGEN

Als u de eerste pagina van dit exemplaar vergelijkt met die in het vorige nummer, ziet u dat er enige wijzigingen zijn:

a. De algemeen penningmeester, de heer P. van den Dool, heeft wegens drukke werkzaamheden gemeend zijn functie te moeten neerleggen en tevens zijn bestuurslidmaatschap te beëindigen.

b. Dank zij een vorstelijke gift van het Carrosserie-bedrijf Lamboo heeft Oud Soetermeer een computer kunnen aanschaffen, waardoor het werk van de heer B. Switzar, de 'contributie-penningmeester' is komen te vervallen.

Beide penningmeesters willen we namens bestuur en leden hartelijk danken voor al het werk, dat zij voor onze vereniging verrichtten. In de heer Van den Dool verliezen we een zeer deskundig en toegewijd bestuurslid. Op zijn opvolger, mevrouw C. Lieverse-Hoekman, die op de laatstgehouden ledenvergadering als bestuurslid werd gekozen, rust de zware taak zijn werk over te nemen en voort te zetten. We wensen haar daarbij alle sterkte toe!

De heer Switzar heeft zich gedurende een lange reeks van jaren ingezet voor onze vereniging, eerst een aantal jaren als enige penningmeester, daarna enkele jaren met als taak de contributie-inning. Als zodanig was hij niet te overtreffen. Hoeveel kilometers zal hij op zijn fietsje hebben afgelegd om achterstallige contributie te innen? Die taak kan een computer nooit overnemen. Overigens, als **alle leden op tijd betalen**, is dat ook niet nodig.

c. Door de komst van de computer vervalt ook de taak van mevrouw S. Brandhorst-Sonneveld als ledenadministratrice. Ze blijft wel zitting houden in het bestuur, evenals hopelijk de heer Switzar. Fie, bedankt voor de nauwkeurigheid waarmee je gedurende enkele jaren de ledenadministratie verzorgde.

d. Bij de 'Werkgroep Interviews' ziet u, dat ons oud-bestuurslid, mevrouw G. Stuijt-Hardam, de taak van contactpersoon heeft overgenomen van de heer H. Klos. We hopen nog heel wat interviews in dit blad te mogen plaatsen.

e. De secretaris, R. Grootveld, is verhuisd naar de wijk Rokkeveen: Glanswit 33, tel. 61.17.20.

Het Bestuur.

MUSEUMNIEUWS

Als u dit leest, is er waarschijnlijk al een vaste kracht werkzaam in ons museum: een conservatrice voor minimaal vier dagen per week. Voorlopig is zij aangesteld voor een jaar, maar als alles goed gaat, wordt deze tijdelijke baan met ingang van 1990 omgezet in een vaste betrekking. De conservatrice zal zich - met hulp van vrijwilligers uit de vereniging - voornamelijk bezighouden met de inventarisatie van de collectie en de organisatie van exposities.

Eind januari zal een tijdelijke tentoonstelling worden geopend betreffende Zoetermeer-Zegwaard in het begin van deze eeuw. Aan de hand van foto's en een heuse huiskamer zal een beeld worden geschetst van het leven van de dorpeelingen, zoals zich dat meer dan een halve eeuw geleden afspeelde. In verband hiermee is het **MUSEUM GEDURENDE DE MAAND JANUARI GESLOTEN.**

Deze expositie zal in juni worden vervangen door een andere, waarover u elders in dit blad kunt lezen.

Wat voor het einde van het jaar op het programma staat, is nog een verrassing. De plannen hiervoor moeten nog nader worden uitgewerkt.

Heeft u al een museumjaarkaart? Deze is in Zoetermeer alleen te koop in 't Oude Huis, Dorpsstraat 7. Voor hoogstens f. 30,00 kunt u een jaar lang honderden musea gratis bezoeken. Doen dus!

AMERICAN CLEANING SERVICE

Voor beter kleding reinigen
en reparatie

Stationsstraat 3
Tel. 079-16 41 14

van Oosterom
schoen & mode
dorpsstraat 107 en
telefoon 16 30 29 comfort
zoetermeer

TAXIBEDRIJF ~~van der stik~~

Taxi's voor alle ziekenfondsen

Ziekenvervoer ● Trouwauto's ● Rolstoelvervoer

 079 - 515151*

Kerkenbos 9

2715 RP Zoetermeer

HET AVONTUUR BEGINT BIJ DE DUMP

- CAMPINGSPOORT
- SCHIETSPOORT
- WERKKLEDING
- CAMPINGGAS
- OVERLEVINGSSETS
- MESSEN
- LEGERKLEDING
- VRYETIJDskLEDING

de dumpt
de overvrijen
dorpsstraat 66 zaetermeer

079-
163551

CONTRIBUTIE EN DONATIE 1989

In dit nummer treft u, zoals gebruikelijk in het januari-exemplaar, weer twee acceptgirokaarten aan: één voor uw contributie over 1989 en één voor uw eventuele vrijwillige bijdrage aan het werk van de Archeologische Werkgroep Zoetermeer. De contributie bedraagt minimaal f. 20,00 per jaar (jeugdleden t/m 17 jaar f. 10,00), maar een hoger bedrag is uiteraard zeer welkom; vandaar dat op de ac-kaart geen bedrag is ingevuld. U wordt beleefd, maar zeer dringend verzocht een en ander vóór 1 april a.s. in orde te maken. Het heeft ons ook in 1988 heel wat tijd en geld gekost om alle contributiebedragen binnen te krijgen. Bij enkelen is dat tot op dit moment nog steeds niet gelukt. Hen zullen we helaas van de ledenlijst moeten afvoeren. Let u er op de goede kaart(en) in te vullen? Bovenaan staat 'contributie' respectievelijk 'donatie'. Namens de penningmeester bij voorbaat dank voor uw vlotte medewerking.

A. van Noort.

LEDENBESTAND

Rekening houdend met enkele bedankjes door verhuizing enz. telt Oud Soetermeer momenteel 454 leden. We groeien nog steeds, maar gelet op de groei van Zoetermeer en vergelijken met het ledental van diverse zusterverenigingen in de regio, kan het nog veel beter!

Onderstaande nieuwe leden mogen we welkom heten:

J.W.A. Ditmars, O. Hardystrook 7, Z'meer

A. Huisman, Beukenschans 75, Leiderdorp

H.N. Janssen, Aalsmeerderweg 664, Rozenburg (N.H.)

Mw E. Ketting, Ameland 51, Z'meer

Mw B. Koopmans, 2e Sweelinckstraat 130, Den Haag

Th. Maaskant, Paramaribostraat 123, Leiden

N. Staakman, Lelievaart 28, Z'meer

P.A. Steenvoorden, Beveland 32, Z'meer

P.E. Zegwaard, Dr J.W. Paltelaan 150, Z'meer

A. van Noort.

DE KAART VAN DE PALENSTEINSE POLDER UIT 1763

In 1759 verleenden de Staten van Holland vergunning voor het droogmaken van de toen geheel uitgeveende Buitenwegse polder in Zegwaard. De ambachtsheer van Zegwaard, Joan Osy, financierde $\frac{2}{3}$ gedeelte, het ambachtsbestuur (schout en ambachtsbewaarders) $\frac{1}{3}$. De polder werd na droogmaking Palensteinse polder genoemd, naar het huis van de ambachtsheer in het dorp Zegwaard. In 1762 was de droogmaking een feit en in 1763 werd de polder verkaveld. Joan Osy verkreeg in dat jaar alle gronden in eigendom. Pas in 1774 verkochten zijn erfgenamen het grootste gedeelte van de polder aan verschillende eigenaren.

Rijnlands landmeter Klaas Vis maakte na de verkaveling een fraaie en zeer nauwkeurige kaart van de polder. De nummers staan voor de volgende eigenaren van huizen en erven:

1. Leendert van der Togt; 2. Pieter van Leeuwen en Jacobus van der Chijs; 3. en 4. Cornelis Jansz van der Wal; 5. Frederik van 't Hoff, later Jacobus Overvliet; 6. zie 2; 7. en 8. Cornelis Noorthoek; 9. Jan van der Waaij; 10. de molenwerf van de bovenmolen; 11. de weduwe van Dirk van Scheijt; 12. de kinderen van Hendrik den Brave; 13. Joost Roos; 14. Leendert Hoogerwerff; 15. Johan Jurrie Beeres; 16. Bartholomeus Hoeksteen; 17. Gijsbert Hoogendijk; 18. Frank Groenewegen; 19. Jan de Valee; 20. de weduwe Van Tuijl; 21. Jan Valkenburg; 22. de baljuw Velingius, later Dirk Geldtelder; 23. Barend Ros; 24. Jan van Adrichem; 25. Harmen Meijer; 26. Jan en Harmen Meijer; 27. zie 21; 28. zie 2.

De kaart kon onlangs in de originele kleuren en op ware grootte worden uitgegeven door het Historisch Genootschap dankzij de medewerking van het Hoogheemraadschap van Rijnland in Leiden en Sijthoff's Handelsdrukkerijen te Rijswijk. Hij is voor slechts f. 5,00 te koop in het museum. Er is ook nog een goedkopere manier:

Speciaal aan diegenen die in dit jubileumjaar lid van Oud Soetermeer worden en/of aan hen die nieuwe leden aanbren- gen, wordt deze schitterende kaart gratis ter beschikking gesteld (één per persoon).

AANWINSTEN IN 1988

Zonder aanspraak te maken op volledigheid lijkt het ons toch wel aardig (en nuttig ter navolging!) om enkele aanwinsten, die in 1988 aan het museum werden geschonken, de revue te laten passeren:

1. schietmasker voor het doden van slachtvarkens, uit het begin van deze eeuw;
2. Bijbel uit de Oude Kerk, uit 1849; deze zou moeten worden gerestaureerd, maar ... dat kost enkele duizenden;
3. Gemeentewapen van Zoetermeer uit het oude gemeentehuis, uit plm. 1958;
4. karnton, uit plm. 1940;
5. kaasvaten;
6. vele foto's van personen en gebouwen.

Aangekocht werd: aquarel Den Hoorn, uit 1731.

R. Grootveld.

* * *

BEZORGING KWARTAALBLAD

Dankzij de belangeloze medewerking van 22 leden krijgt ieder lid elk kwartaal dit blad in de bus. Door verhuizing is er echter een 'vacature' ontstaan. Het betreft de bezorging in een deel van Buytenwegh-De Leyens, nl. in de stroken, schouwen en zijden. Totaal 13 exemplaren. Wie van de leden, die in of bij de genoemde buurten woont, is bereid om vier maal per jaar de overige twaalf krantjes te bezorgen? U kunt zich daarvoor aanmelden bij de heer A. van Noort, Mauritsstraat 8, 2712 CW Z'MEER, tel. 16.35.59. Bij voorbaat hartelijk dank.

Dit is tevens de gelegenheid om alle bezorg(st)ers, die ons in 1988 zo geweldig hebben geholpen en daardoor de kas honderden guldens portokosten hebben bespaard, heel hartelijk te danken voor hun bereidwilligheid.

* * *

BEGROTING 1989 HISTORISCH GENOOTSCHAP

Lasten	vereniging	awz	totaal
01 Huisvestingskosten	1500	1500	3000
02 Belastingen en verzekeringen	200	---	200
03 Bureau/Secr./Bestuurskosten	800	50	850
Kosten (leden)vergaderingen	200	50	250
04 Lidmaatschappen/Abonnementen	250	50	300
05 Lezingen- en sprekerskosten	2500	---	2500
06 Werkgroepen, excl. AWZ	500	---	500
07 Kwartaalblad 't Seghen Waert	2600	---	2600
08 Aanwinsten, Collecties e.d.	500	100	600
09 Literatuur en bladen	150	100	250
10 PR, Voorlichting en Educatie	750	---	750
11 Cursussen en Excursies	---	300	300
12 Documentatie e.d.	---	150	150
13 Opgravingskosten e.d.	---	300	300
14 Restauratie- en lab.kosten	---	150	150
15 Materialen en gereedschappen	---	500	500
16 Fonds herdenking 40j.bestaan	2000	---	2000
17 Diversen en onvoorzien	200	---	200
Totaal	12150	3250	15400

TOELICHTING

- 01 huur, heffingen en onderhoud, waaronder onderhoud tuin
 02 onroerendgoedbel. en verzek. inventaris, incl. AWZ
 03 kosten leden/werkgroepverg. voortaan afz. te verantw.
 04 inschr. Kamer v. Kooph., vaktijdschriften en -org.
 05 10 x zaalhuur plus sprekers/reisk., gemid.250 per keer
 06 uitgegaan van 250 kosten voor elk der twee werkgroepen
 07 4 gelijkblijvende oplagen met meer pagina's en foto's
 08 uitbreiding collecties c.q. aankopen of aankoopfonds
 09 vakliteratuur mede voor voorber.lezingen en cursussen
 10 publiciteit, publicaties, voorlichting, ledenwerving
 11 volgen van cursussen op vakgebied en voor vakexcursies
 12 verzamelen, ordenen, vastleggen, bewaren van gegevens
 13 kosten van voorbereiding, uitvoering etc. van opgrav.
 14 herstel en onderzoek van arch.vondsten (gedekt uit fds)
 16 voorziening voor kosten te plannen viering 40j.bestaan
 pm - kosten voor verplichte public.opgr. (dekk.uit fds)

"OUD SOETERMEER"

Baten	Vereniging	AWZ	Totaal
22 Contributies en donaties	10000	3100	13100
23 Eenmalige giften	500	---	500
24 Opbrengst lezingen e.d.	500	---	500
25 Advertenties kwartaalblad	1000	----	1000
26 Rente	150	---	150
27 Onttrekking fonds Restauraties	---	150	150
Totaal	12150	3250	15400

TOELICHTING

22 contributies, geraamd op basis van het huidige ledental, plus extra bijdragen (min.contr.20,00); donaties iets lager ingeschat

23 geraamd op 500, i.v.m. 40-jarig bestaan mogelijk meer te verwachten

24 te ontvangen sprekersvergoedingen en cursusgelden (oud schrift)

25 opbrengst advertenties geraamd op hetzelfde bedrag als in 1988

26 lager geraamd wegens in 1989 minder te beleggen gelden dan in 1988

27 jaarlijks uit bestaand fonds te onttrekken bedrag voor restauraties

Definitieve concept-begroting 1989, voorgelegd aan de ledenvergadering van 27-10-1988

ZOETERMEER IN VROEGER EEUWEN

Eerst een drietal correcties naar aanleiding van het vorige artikel in deze serie (zie pag.28 van het sep-nummer):

- a. in dit nummer treft u de schets aan, waarnaar wel werd verwezen, maar die helaas niet werd geplaatst;
- b. in voetnoot 2 gelieve u het woordje "lager" te veranderen in "hoger";
- c. in voetnoot 3 "eerste weg" vervangen door "tot vlak bij de Noord-Aa".

Met deze correcties willen we de serie artikeltjes over de eerste ontginning in Zoetermeer afsluiten. Of er nog een vervolgs-erie komt over de vervening enz., hangt van u af. Komt er uwerzijds geen reactie, dan zijn er twee mogelijkheden: (1) niemand leest ze, dus uiteraard geen reacties of (2) ze worden nog wel gelezen, maar een vervolg wordt niet op prijs gesteld. Wilt u dat de serie wordt voortgezet, laat u het ons dan even weten? U kunt dat aan elk bestuurslid doorgeven, dan komen de reacties wel op de juiste plaats.

WIE HEEFT ER NOG ?

In de veertig jaren van het bestaan van 'Oud Soetermeer' zijn er heel wat excursies georganiseerd en tijdens die excursies zijn tientallen foto's gemaakt door de deelnemers. We doen een beroep op die fotografen (een deel van) hun foto's tijdelijk beschikbaar te stellen, zodat daarvan afdrucken kunnen worden gemaakt ten behoeve van ons foto-archief. De originele foto's krijgt u vanzelfsprekend terug, mits u op de achterzijde van elke foto uw naam en adres vermeldt. Als u hieraan mee wil werken kunt u uw foto's bezorgen bij een van de adressen, die genoemd zijn op blz.1 of sturen naar Hist.Gen.Oud Soetermeer, Dorpsstraat 7, 2712 AB ZOETERMEER.

de Zwet

Soetermeerse Meer

— = grenzen v.d. 1^e ontginning

//// = laatst ontgonnen gebied

2^e weg

wedering

Broekweg

Leidsche Wallen

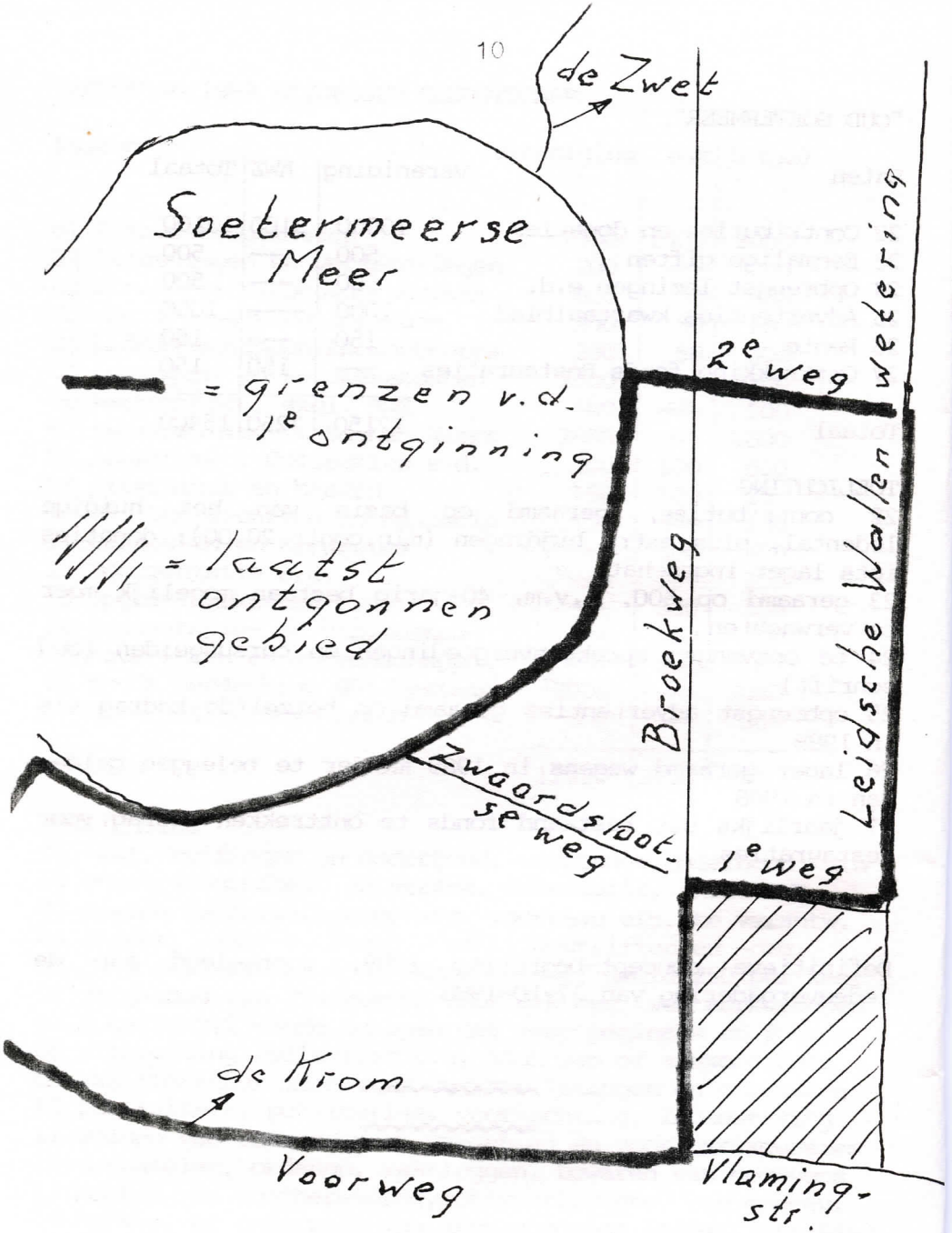
Zwaardsloot-
se weg

1^e weg

de Krom

Voorweg

Vlaming-
str.

Nu we toch aan het 'bedelen' zijn, richten we nogmaals een oproep tot u: we zijn er van overtuigd, dat in veel Zoetermeerse huizen en schuren nog heel wat 'verborgen' ligt waar men nooit meer naar omkijkt, maar wat Oud Soetermeer graag aan zijn verzameling - eventueel in bruikleen - zou willen toevoegen. We denken hierbij aan oude koop-, hypotheekakten e.d., rekeningen, foto's, gereedschappen, gebruiksartikelen enz. Voor het inleveren geldt hetzelfde als voor de excursie-foto's.

Deze fraaie foto uit 1961 werd onlangs door ons lid, de heer Paul, in een oud boek aangetroffen. Hij toont de Leidsewallen met de - helaas afgebroken - onbewoonbaar verklaarde visserswoning uit 1651. Op de achtergrond de toren van de Oude Kerk, die juist werd gerestaureerd.

DE ARCHEOLOGISCHE WERKGROEP IN 1988

Er is al een lange tijd niets over de werkzaamheden van de Archeologische Werkgroep Zoetermeer (A.W.Z.) in het kwartaalblad geschreven. Maar nu, na verschillende verzoeken van diverse mensen, is het er dan toch van gekomen. In het volgende stuk zal worden getracht een beknopt overzicht te geven van de ontwikkelingen en werkzaamheden van het afgelopen jaar.

Het meest opvallende zal voor velen zijn geweest de tentoonstelling "Het Huis te Palenstein, zijn eigenaren en bewoners". Deze werd in februari door burgemeester Hoekstra in gezelschap van de wethouder van cultuur, mevrouw Latenstein van Voorst, geopend. De tentoonstelling beoogde een beeld te geven van de ontwikkeling van de bebouwing en bewoning van Palenstein van ongeveer 1370 tot 1970. Op verzoek van de gemeente is de duur van de expositie verlengd tot en met december 1988, zodat de lagere scholen van Zoetermeer er een bezoekje aan konden brengen. Inmiddels hebben zo'n 1200 scholieren 't Oude Huis bezocht.

Van het voorjaar af is de werkgroep weer gestart met veldonderzoek aan de Leidse Wallen. Ook dit jaar is een gedeelte van de op oude kaarten aangeduide 'Hoornslot' blootgelegd. De sloot bevatte voornamelijk 17e en 18e eeuwse materiaal. Naar schatting is er vijf kubieke meter aan aardewerk, bot, glas, leer etc. uitgekomen.

Aan het begin van de zomer is de gemeente begonnen met het afgraven van de Leidse Wallen. De A.W.Z. was vaak aanwezig om woonresten in kaart te brengen en te fotograferen. Er zijn van ongeveer drie huizen funderingsresten aangetroffen: voornamelijk houten palen, vaak tot in de klei. Ook werd er in juli een restant van een waterput gevonden. De put had een diameter van ongeveer 90 cm. en de onderste meter was gevuld met schelpen, waarschijnlijk ter filtrering van het water. Naast 17e en 18e eeuwse vondsten is er een kleine hoeveelheid Romeins aardewerk aan het licht gekomen (ongeveer 2e/3e eeuw na Chr.). Nagenoeg alle vondsten zijn thans schoongemaakt. Tevens is al een deel van het materiaal uitgesplitst naar soort (i.c.: bot bij bot, leer bij leer, etc.) zodat er een beter overzicht ontstaat omtrent wat en hoeveel er is gevonden.

Bij de zandzuigwerkzaamheden is een aantal versteende botten naar boven gekomen. Deze zijn minimaal 10.000 jaar oud. De verwerking van de vondsten van de Leidse Wallen zal zeker nog een jaar in beslag nemen. Een positieve bijdrage is, dat de A.W.Z. en het Historisch Genootschap sedert een week de beschikking hebben over een computer, waardoor o.a. vondstanalyses en projectverwerking wellicht binnenkort beter kunnen worden uitgevoerd.

Ook is er een nieuwe motorpomp aangeschaft, omdat de oude het had begeven en we niet zonder kunnen.

In de loop van 1989 zal er een veldonderzoek aan de Delftse Wallen (Rokkeveen) van start gaan. Met name vormt het gebied rondom de Reguliersdam het object van onderzoek. U ziet het, de A.W.Z. was ook het afgelopen jaar actief en ik kan u verzekeren dat dat in 1989 - mede gezien het aantal nieuwe, enthousiaste deelnemers - opnieuw het geval zal zijn!

Namens de A.W.Z.:

Patrick van Domburg

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

TE KOOP AANGEBODEN

Wegens overcompleet biedt Oud Soetermeer de volgende boeken en tijdschriften te koop aan:

-Jaarboeken Centraal bureau voor genealogie, 1956, 1963-1966, 1968-1970, 1972 f. 20,- per stuk;

-Verkade album Cactussen, 1931 f. 25,-;

-Oranje Knipselboek, uitgegeven t.g.v. de 70e verjaardag van koningin Juliana, 1979 f. 5,-;

-Nederland jubelt (herdenking troonsbestijging en 50-jarig regeringsjubileum), 1948 f. 10,-;

-Vijf jaar majesteit (foto's), 1953 f. 5,-;

-Tijdschrift Heemschut, 1971-1976 (hiaten) f. 15,-;

-Losse exemplaren Westerheem f. 1,- per stuk (bij afname van 5 of meer 20 % korting);

-Ons prinsesje Juliana (zeer fraai fotoalbum koninklijke familie), c. 1911 f. 30,-;

Informatie bij R. Grootveld, tel. 61.17.20.

DE ONTGINNING VAN HET VEENGEBIED IN MIDDEN ZUID-HOLLAND EN
HET ONTSTAAN VAN WATERSCHAPPEN

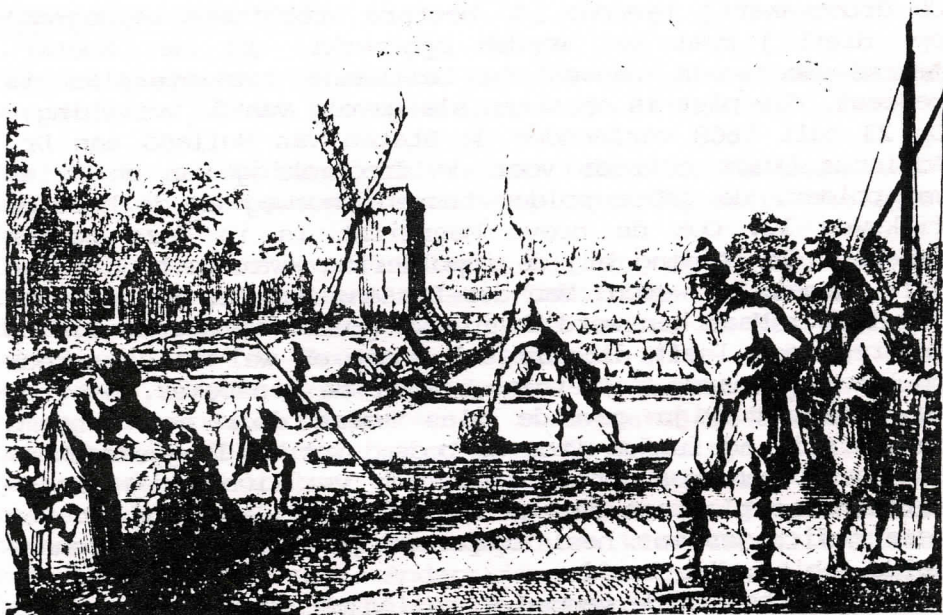
Wanneer men van de oude hervormde kerk naar het park loopt, blijkt dit park veel lager te liggen dan de Dorpsstraat. Hetzelfde geldt voor het terrein ten noordoosten van het oude Zoetermeerse centrum. De dorpskern van Zoetermeer en het voormalige Zegwaard is namelijk gebouwd op een restant van het vroegere veengebied, dat in voorafgaande eeuwen grotendeels is afgegraven. Het verhaal van deze afgraving vindt men in het bekende boek van Drs P.G. Hoefnagel: 'Zoetermeer een Hollands tweelingdorp'. Voorts heeft de heer W.J. Diepeveen hiernaar een speciaal onderzoek ingesteld. De resultaten zijn vastgelegd in het proefschrift, waarop hij in 1950 promoveerde tot doctor in de economische wetenschappen. De titel luidt: 'De vervening in Delfland en Schieland tot het einde der zestiende eeuw'. Hier volgt een beknopt overzicht van het gepubliceerde materiaal.

Omstreeks het jaar 1000 bevond zich ten zuiden van de Oude Rijn een ontoegankelijk veengebied, dat in oude kronieken werd aangeduid met benamingen als "die wildernisse", de "wilde venen" en het "barre woud". Het werd door allerlei watertjes doorsneden. Op veel plaatsen was het moerassig en begroeid met riet en laag kreupelhout. Op de wat hogere delen, die dicht bij de Oude Rijn waren gelegen, groeiden wouden. Men denke aan de latere plaatsnamen Zoeterwoude en Hazerswoude. Meer naar het zuiden leeft de herinnering aan de venen voort in de namen Zegwaard (laaggelegen land, begroeid met de moerasplant zegge) en Moerkapelle. De wildernissen, die aan de graaf toebehoorden, werden door hem verkocht aan ondernemers. Dit waren vaak adellijke lieden, die dan de gronden weer aan ontginners overdeden. Een van dezen was de zeer vermogende heer Van Teylingen, die in 1281 een "ongebhouwet" veen kocht ten zuiden van "Haeswaerdwoude, Benthusen, Segwaerde, Soetermere, Williamsvene" en andere ambachten. De desbetreffende overeenkomst werd gesloten op 20 maart 1281. Omdat het hier de oudst bekende akte betreft, waarin zowel Zoetermeer als Zegwaard worden genoemd, is het jaar 1281 als "stichtingsjaar" van onze beide dorpen aangehouden en hebben we in 1981 het 700-jarig bestaan gevierd.

In de loop van de dertiende eeuw groeiden verschillende nederzettingen in onze omgeving tot steden uit, te weten Leiden, Delft, Schiedam en Rotterdam. De bewoners hadden de veenprodukten, in de vorm van turf, nodig voor de verwarming van hun huizen, het bereiden van voedsel en - met name in Leiden - als brandstof voor de opkomende industrie. Derhalve trokken de veengravers het wilde land in. Hazerswoude en Zoeterwoude waren het eerst aan de beurt. Men begon met het land te ontdoen van ruijge en kreupelhout, vaak door middel van afbranding. Het afgraven van het veen en het delven (opgraven van veengrond) hadden uiteraard het ontstaan van poelen en plassen ten gevolge. Om het overtollige water te kunnen afvoeren, begon men reeds in het begin van de vijftiende eeuw met het bepalen. Stukken van het terrein werden met kaden omringd en er werden sloten gegraven ten einde het water op het buitenwater te kunnen afvoeren. Ook werden toen de eerste molens in werking gesteld.

De tijd brak aan, dat men de grond zover had afgegraven en weggedolven, dat verdere winning in het water zou moeten plaatsvinden. Eerst probeerde men de stand van het grondwater te verlagen door extra uitmaling. Het veen kon dan weer dieper worden uitgegraven tot men opnieuw bij het grondwater kwam. Toch kon op die manier niet al het veen worden gewonnen; de kleilaag werd meestal niet bereikt. Men voerde toen het slagturven in, dat wil zeggen het uitbaggeren van de veenlaag beneden het waterpeil. Dit gebeurde met een baggerbeugel, een lange stok met een net aan het eind. De veenders liepen steeds gevaar in de drassige grond weg te zakken. Om dit te voorkomen droegen zij zogenaamde voetborden (zie ter illustratie de onderstaande afbeeldingen).

Omstreeks 1600 was in onze streken de oorspronkelijk twee tot vier meter dikke veenlaag grotendeels afgegraven of uitgebaggerd. De veengronden waren veranderd in uitgestrekte plassen. Het denkbeeld won toen veld deze plassen - nadat zij door dijken waren omringd - droog te malen en op de vrijkomende zeeklei landbouw en veeteelt uit te oefenen. De eerste droogmaking in onze omgeving betrof het Zoetermeerse Meer, ongeveer ter plaatse van Buytenwegh-De Leyens. Het werk kwam in twee jaren gereed (1614 - 1616).

Het slagturven naar een 17e-eeuwse gravure
(uit: Montanus, Beschrijvinge van Amsterdam dl II, 1665).

Het slagturven en het laden van een turfpoint naar een vroeg 17e-eeuwse gravure
(uit: Deliciae Batavicae, c. 1616).

De droogmakerij leverde 540 hectare vruchtbare weidegrond op. Hierbij moet wel worden opgemerkt, dat het Zoetermeerse Meer een eeuwenlang bestaande zoetwaterplas is geweest, die niet is ontstaan als gevolg van de vervening. Op 23 juli 1668 verleenden de Staten van Holland aan Dr. Adrianus Quack octrooi voor de droogmaking van de Driemanspolder, de grote polder tussen Voorweg en de huidige rijksweg 12. Ook de hoeve Meerzicht is in deze polder gelegen. De leiding bij de inpoldering kwam in handen van drie mannen, te weten: Van der Dussen, Van der Meer en Van der Tocht. Naar hen werd de nieuwe polder vernoemd. Ook op andere wijze leeft dit drietal voort en wel in de spreuk op het zogenaamde polderglas, ofwel de hensbeker. Het tot de rand met wijn gevulde glas moest door een benoemd bestuurslid ad fundum (tot de bodem) worden leeggedronken. Het betrokken bestuurslid was ook verplicht zijn handtekening te plaatsen en een spreuk in te leveren. Een van deze gedichtjes was heel toepasselijk op het hier behandelde gebied. Het luidde:

Wij zitten in de veenen
met vreugt en sonder weenen

Evenals zovele opschriften in de zeventiende eeuw was ook de zinspreuk op het polderglas in het Latijn gesteld. Zij luidt:

Sex rapido cursu vigiles
Tres ordine servant

Vertaling:

Zes (de molens) zijn er waakzaam door hun snelle loop
Drie (het bovengenoemde driemanschap) houden de zaak
in het oog door hun ambt

De resterende droogmakerijen met de aanvangsjaren zijn:

Binnenwegse Polder 1698

Palensteynse Polder 1759

Zoetermeersche of nieuw drooggemaakte Polder 1767

J. van der Spek

oud-voorzitter van het Hist. Genootschap

BOEDELSCHIEDING 1648

"Boedelscheydinge de weduwe ende 't naegelaten weeskindt van sa(liger) Claes Cornelisz Palesteyn, timmerman".

Als derde in de serie oude akten belichten we deze keer uitgebreid bovengenoemd onderwerp uit de erfrechtelijke sfeer.

De boedelscheiding vindt plaats na het overlijden van de Zoetermeerse timmerman Claes Cornelisz Palesteyn. De direkt betrokkenen hierbij zijn de weduwe en het zoontje van hem. Voor de Zoetermeerse schout Johan Harlaer, de schepenen Adryaen Cornelisz de Ruw en Gerrit Huygen (van beroep timmerman) compareren op 24 augustus 1648 enerzijds de weduwe/boedelhoudster van genoemde Palesteyn. Zij wordt geassisteerd door haar broer Aelbrecht Pietersz en haar zwager, de Zegwaartse secretaris, Willem van Swieten, die tevens tot voogden over het nagelaten kind Cornelis Claes Palesteyn gekozen zijn. Anderzijds zijn als voogd aanwezig de timmerman Jacob Cornelisz Palesteyn uit Voorburg, die een broer is van de overledene en "bloudoom" van de jonge Cornelis Claesz. Het is de bedoeling, dat tevens aanwezig is - eveneens als voogd - de "behoudoom" Pieter Adryaenz de Cocq, maar daarover later meer.

De comparanten leveren een verklaring over de boedelscheiding. Dit gebeurt ten overstaan van de schout en de Zoetermeerse weesmeesters en "oppervoogden" over het kind, Cornelis Jacob Ansems en Willem Henrixsz Brouckhoven. De laatste zal wel familie zijn van de Zoetermeerse schout, Adryaen van Broekhoven, die op Palesteyn woont.

Zoals gebruikelijk, is bij de regeling ook de tussenkomst van de burens gevraagd. In dit geval van Symon Jansz Marck, Lenert Pietersz, Floriskindt en Hendrick Willemsz Brouckhoven.

Men verklaart "in alle minne ende vriendschappe geprocedeert" te hebben zoals men dit nog zegt te doen, om te komen tot "schiftinge, scheydinge ende deylinge van alle de boedel ende goederen, roerende onroerende actien ende crediten". De boedel omvat alles, behalve wat hierna uitdrukkelijk wordt uitgezonderd. Deze is vooraf bekeken "ende naer behooren gepondereert (getaxeed)".

Het geheel is belast met een pond hollands 's jaars, aencomende (toevallende) de armen van Soetermeer ende Seghwaert", welke verplichting het kind moet overnemen. Verder is het goed vrij en onbelast. Er staat niet meer op (te betalen) dan de heer zijn recht en valt ook onder de banwerkclausule, evenals de buurhuizen en -erven.

Verder krijgt het zoontje een stuk land van eveneens een morgen en vijf hond in het langeland, naast dat van zijn moeder. Het loopt van de dwarssloot tot de erven op het dorp. Het heeft "nu ofte eeuwige dage" een mennepad (3) naar de Voorweg. Mogelijk is dit (deels) het pad, dat in onze tijd eindigde bij het woonhuis van de heer Henk Koetsier aan het begin van de Vlamingstraat en dat de functie had van algemeen overpad. Bedoeld land wordt in het N.W. belend door de weduwe Hendrick Adryaensz Leeuw en de Zoetermeerse bode Symon Outshoorn. In het Z.O. grenst het aan de Leidse Wallen, Volbrecht Cornelisz en verder de buursloot, Lenert Pietersz en Floriskint.

Het ervende kind, Cornelis Claesz moet accepteren dat Floriskint voor de stukken land van Johan Vergraft en Mr. Roelant de Grauw een dryff (4) of een overpad heeft over zijn land.

Welke visionaire blijk deze jonge Palesteyn ooit bezeten mag hebben, over zijn land lopende "gepaveyde straeten" als een Lyonpad en Bordeauxstraat en een veel verder het langeland in liggend futuristisch gast- of pesthuis zouden hem toch te ver zijn gegaan.

Bovengenoemde Outshoorn heeft zijn huis en erven aan het eind van het mennepad naar de Voorweg, waarvan het eerste gedeelte dat hier bedoeld wordt, in later tijd omgedoopt zal worden tot Vlamingstraat. Hij en zijn nakomelingen moeten daar de brug onderhouden ten gerieve van moeder en zoon Palesteyn, op straffe van door beiden "gesamentlic ende op gemeene coste ende laste daer toe te worden geconstringeerd" (5).

Betreffende de "in ende uytschulden" in de boedel vindt het volgende plaats: Men heeft een aantal inventarisposten genummerd met A en een aantal met B. Bij loting heeft de moeder de posten met de letter B toegewezen gekregen en haar zoon die met de letter A. Ieder krijgt ook een aantal staten ter hand gesteld, die bij de respectieve loten behoren.

Zij bevatten zogenaamde toegiften uit genoemde vorderingen en uitstaande schulden en zijn bindend voor degene die deze staten ontvangt. Wel wordt als voorwaarde gesteld, dat de één pro rata zal moeten suppleren als de ander aan zijn vorderingen tekort zou komen door problemen met een hypotheek, onmacht van een debiteur of dergelijke.

Van een bedrijfsuitoefening blijkt geen sprake meer te zijn na de dood van de timmerman/boer. Zijn zoontje is nog te jong en moet bovendien eerst nog een vak leren. Daarom heeft men intussen de bedrijfsmiddelen te gelde gemaakt, zoals het timmerhout dat zich op de werf en in de behuizing bevindt. De roeischiut met toebehoren is eenzelfde lot beschoren. Deze is als transportmiddel voor het agrarische gedeelte van het bedrijf niet beslist vereist, men kan immers - zo nodig- per wagen het land bereiken. Daar men nog de beschikking heeft over o.a. percelen hooiland en achter het huis over een hooiberg, valt aan te nemen, dat men (weer?) wat vee zal houden om voor een deel in het onderhoud te voorzien. De 'plantage' achter het huis, die zeker een moestuin omvat en mogelijk ook vruchtbomen en struiken, zal wel voor de rest zorgen.

Van de inboedel en het huisraad heeft men eveneens een gedeelte verkocht "ten gemeenen profijte". Van het restant zijn twee gelijke delen gemaakt voor moeder en zoon.

De verdeling van de kleding is als volgt: de weduwe houdt haar eigen kleren en die van haar overleden man zullen voor het kind zijn. De ringen worden gelijkelijk verdeeld tussen moeder en zoon.

Verder zal de weduwe Palesteyn haar "weeskindt" blijven "opvouden ende alimenteren in eten ende drincken, kleeden ende reeden, havenis ende gemack doen (6) soo wel sieck als gesondt, ter schole laten gaan, 't selve leerende ofte doende leeren lesen ende schrijven gelyck een christelicke moeder toecamt, schuldich is, ende behoort te doen". Aan dit alles moet worden voldaan totdat de moeder, voogden, schout en weesmeesters de tijd gekomen achten om het kind elders uit te besteden voor het leren van een ambacht.

Ter schole gaan is mogelijk voor Cornelis Claesz op de dorpschool, die sedert 1611 gevestigd is in de Zegwaartse Dorpsstraat. Drie eeuwen later zal de moeder van schrijver dezes op dezelfde lokatie in de schoolbanken zitten.

De regeling omvat het volgende:

De weduwe krijgt "by blinde lotinge" als haar deel in de boedel aangewezen ten eerste een perceel hooiland ter grootte van één morgen en vijf hond (ruim anderhalve hectare), liggend in het vierde bon langeland te Zoetermeer. Het wordt aan de ene zijde begrensd door "'t Naeste weechje", in later tijd de eerste weg geheten. 't Naeste weechge is het verlengde van de Zwaardslootseweg tot aan de Leidse Wallenwetering. Aan de andere zijde wordt het land begrensd door dat van haar zoontje en daarna door de "dwerssloot". Het perceel wordt in het N.W. belend door de weduwe van Hendrick Adryaensz de Ruw en in het Z.O. door de Leidse Wallen. Ten tweedekrijgt de weduwe een stuk land, gelegen "Binnenwech" te Zegwaart, strekkende van de Zegwaartseweg tot het "quade of gebrooken landt" (1). Het wordt in het N.O. en Z.W. belend door het bezit van de weduwe Aryen Henrixsz Berckel.

De akte van boedelscheiding deelt ons over het tweede toegedeelde stuk land een aardig detail mee. Daaruit kunnen we mogelijk afleiden, dat er voor dit perceel al of niet opzettelijk te weinig belasting wordt betaald. Er is namelijk sprake van "een stuck landts, verongelt werdende voor sevensalff hont in 't mergenboeck doch kennelick groeter synde". Vrij vertaald betekent dat ongeveer: voor slechts zeveneneenhalf hond (1,07 ha) als belastingplichtig opgegeven in het morgenboek, de fiscale grondboekhouding die we nu kadaster zouden noemen. Bij de taxatie bleken de afmetingen echter duidelijk groter dan vermeld. Van het land wordt verder nog meegedeeld "synde vrij als buyerlandt, maeckende banwerck (2) en betalende de (leen)heer syn recht".

De zoon van de overledene krijgt als zijn aandeel uit de boedel "seecker huys", namelijk het ouderlijk huis met erf, barg, schuur en tuin met opzij een gang of poort in het Z.W. van Zoetermeer, gesitueerd tussen de Heere Straet en de buursloot. Dit moet in de omgeving zijn van waar in later tijd het "Oude Huis" zal verrijzen. De bureu zijn N.W. eerdervermelde schepen Aryen Cornelisz de Ruw en Z.O. Hendrick Willemsz Brouckhoven, vader of zoon van eerdergenoemde weesmeester.

Gedurende de opvoeding en verzorging van de jonge Cornelis Claesz zullen de voogden aan de weduwe een vergoeding uitkeren van honderdvijftig gulden per jaar, voor het eerst te betalen op 25 augustus 1649.

Tenslotte wordt voor het kind gereserveerd één twintigste deel in de boedel en goederen van zijn grootouders Pieter Adryane Dirxsz van der Velde en Neeltjen Aelbrechts. Deze erfenis, het vaderlijk deel van zijn moeder, valt hem toe als zijn moeder komt te overlijden. Tevens is voor hem bestemd alles wat buurman Symon Outshoorn nog aan de boedel mocht blijken schuldig te zijn. Alles, zowel voor- als nadelig, wat aangaande de boedel na deze dag nog tevoorschijn zal komen, blijft als onverdeelde boedel over.

Nadat de comparanten hebben verklaard tevreden te zijn met de regeling, belooft men elkaar geen verdere scheiding te zullen eisen.

De overeenkomst wordt geoorkund op 24 augustus 1648. Speciaal wordt onderaan nog meegedeeld, dat de eerder genoemde comparant Pieter Adryaensz de Cocq bij het verlijden van de akte van boedelscheiding afwezig is. Als gevolg daarvan wordt de voogdij alleen door de Voorburgse oom J.C. Palesteyn geaccepteerd.

- (1) gebroocken: gebrekkig, ziekelijk
- (2) maeckende banwerck: de schout kan de bezitter van dit land bannen, oproepen verplichte arbeid te verrichten. Ook: het verplicht bijhouden van dijken enz., dat gerechtelijk geschouwd wordt.
- (3) een mennepad is een rijweg, een wagenweg over het land van een ander om bijvoorbeeld de oogst binnen te kunnen halen.
- (4) een dryff(wech) is een weg voor veevervoer
- (5) bode Symon Outshoorn wordt als getuige vermeld bij de (geref.) doop op 24 januari 1641 van Cornelia, dochter van zijn chef, schout Johan Harlaer (D.T.B. Ztm. 4 II)
- (6) havenis: verzorging, bediening van een persoon
gemack doen: iemand van het nodige voorzien

Bron: R.A. Zoetermeer, inv. nr.48, f 262v t/m 265 A.R.A.;
de verklaringen in de voetnoten zijn uit het
Middelned. Handwoordenboek van Verdam.

FLORIS V EN ZOETERMEER

In 'Zoetermeer een Hollands tweelingdorp' vermeld ik (eerste druk, blz.26, tweede druk, blz.35) de verkoop door graaf Floris V op 20 maart 1281 van de leenrechten op de ambachten Waddinxveen en Poliën en op de onontgonnen venen in 'Haeswaerdwoude, Benthusen, Segwaerde, Soetermere, Willaemsvene en in andere ambachten die daeran legghen'. Koper was de rijke edelman Diederik van Teilingen voor het voor die tijd geweldige bedrag van 1333 pond.

Deze zelfde verkoop ontmoette ik in 'Handel en Wandel in de Dertiende Eeuw', publicatie nr 26 van de Stichting Comité Oud Muiderberg; teksten, uitgesproken op het Muiderberg-Symposium III, gehouden op 19 en 20 oktober 1984. Een van de bijdragen was van Drs M. Slingerland en luidde: "Wie zal dat betalen? De financiering van Floris' machtspolitiek".

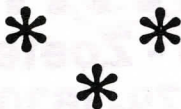
Zoals we ons wellicht nog van de Vaderlandse geschiedenis herinneren, breidde Floris V het graafschap Holland naar het Oosten toe in grond en macht uit, ten koste van het bisdom Utrecht. Bisschop was in die tijd de elect Jan van Nassau. Elect betekende dat hij wel gekozen, maar nog niet door de paus gewijd was. Jan van Nassau verkeerde doorlopend in geldnood. Dit bracht hem er onder andere toe in 1276 te lenen van de Heren van Amstel en Woerden. Als pand kreeg Gijsbrecht van Amstel de vesting Vreeland en Herman van Woerden het stadje Montfoort.

De geldnood van Jan van Nassau werd door Floris V uitgebuit om Utrecht van Holland afhankelijk te maken. Om te beginnen leende hij de ~~bisschop~~ bisschop het geld om de heren van Amstel en Woerden af te betalen en zo Vreeland en Montfoort weer terug te krijgen.

Gijsbrecht van Amstel en Herman van Woerden waren hiermede weinig gelukkig en hoewel zij enig uitstel kregen, moesten zij in 1280 uiteindelijk met geweld worden verdreven. Floris V was hierbij behulpzaam, echter wel tegen betaling. Jan van Nassau had echter geen geld en bovendien had hij nog eigen kosten. Opnieuw leende Floris V hem het benodigde geld.

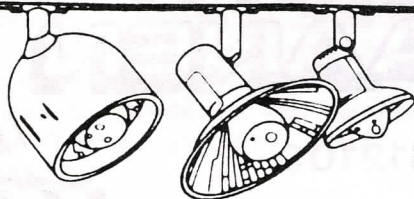
verkeersschool en autoverhuur
**& MEERZICHT
VAN MAANEN**

du meelaan 588
zoetermeer 079 - 312100

500m² verlichting in Zoetermeer

Vele mogelijkheden en toepassingen. Zowel in modern als klassiek!

Kortom een bezoek waard!

Interieurverzorging
Kleinmeubelen
Verlichting

Zoetermee:
Dorpsstraat 198
Telefoon 079 166488

FAMILUX

2 SPECIAALZAKEN ONDER EEN DAK

FAMILUX

Huishoudspeciaalzaak

babyhallen

Babyspeciaalzaak

ROOS - DORPSSTRAAT 156 - TELEFOON 163103

FOTO LINTHOUT

Dorpsstraat 68 - Zoetermeer

Telefoon 079-163084

Ook op maandag na 1 uur geopend

In de tussentijd had Jan van Nassau in zijn nood in 1278 geld, dat voor een kruistocht was bestemd, voor andere doeleinden gebruikt. Toen dit uitlekte, dreigde een schandaal. Weer was Floris redder in de nood en hij leende geld om de bisschop in staat te stellen het geld te restitueren.

Door een en ander was Utrecht financieel geheel van Holland afhankelijk geworden.

Was Floris V nu zo rijk? Neen. De slotsom van het artikel van Mr Drs Slingerland is, dat hij de gelden, geleend aan Jan van Nassau, (waarschijnlijk) als volgt verkreeg:

- een lening van de Stichtse bankier Lambrecht de Vries
- een lening van 2000 pond bij de burgers van Dordrecht
- als sluitstuk de opbrengst van 1333 pond uit de verkoop van o.a. onontgonnen gronden in Zoetermeer en Zegwaard.

P.G. Hoefnagel

loos kleurig

*afd. voor tekenen, schilderen,
ontwerpen & hobby*

dorpsstraat 165 2712 ah zoetermeer tel. 079 - 163580

KOOT

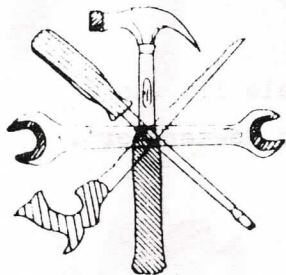
oud papier lompen en metalen

VLAMINGSTRAAT 30
ZOETERMEER tel. 079-164196

HANG EN SLUITWERK, BEVEILIGINGEN, GEREEDSCHAPPEN, HOUT

V
E
R
F

P
L
A
A
T
M
A
T
E
R

CAMMERAAT

K
A
S
T
E
N

S
A
N
I
T
A
I
R

HET ADRES VOOR U !

STATIONSSTRAAT 48
ZOETERMEER
TEL 079-163731

ELEKTR. GEREEDSCHAP, IJZERWAREN, HOBBY-ARTIK., SLEUTELS

DE BOUWHOF

ALLES VOOR VAKMAN EN DOE HET ZELVER !

Bleiswijkseweg 11, Zoetermeer; tel.079-31.07.00

— van der stik —

Dealer van:

 Alfa Romeo

 LADA

Kerkenbos 1-5
2715 RP Zoetermeer
Tel. 079-516700 b.g.g. 515151

A A N M E L D I N G S F O R M U L I E R

Ondergetekende geeft zich hierbij op als lid van de
Vereniging Historisch Genootschap 'Oud Soetermeer'.

Naam:

Adres:

Postcode en woonplaats:

Telefoonnummer:

Alleen voor jeugdleden van 12 t/m 17 jr de

Geboortedatum:

De contributie bedraagt minimaal f 20,00 per jaar,
voor jeugdleden minimaal f 10,00. Een vrijwillige
bijdrage voor de Archeologische Werkgroep Zoetermeer
wordt zeer op prijs gesteld.

Dit formulier kunt u inleveren bij 't Oude Huis,
Dorpsstraat 7 of
opsturen aan de secretaris:

R. Grootveld, Glanswit 33, 2718 AD ZOETERMEER.

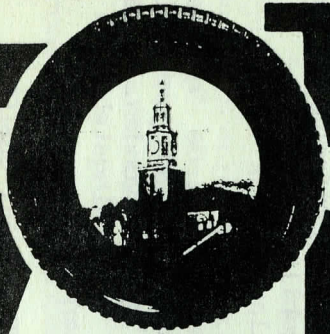
ACTIVITEITENKALENDER 1989

- donderdag 12 januari:** Nieuwjaarsreceptie en opening jubileumjaar in 't Oude Huis, Dorpsstraat 7, van 19.30 tot 21.30 uur
- woensdag 25 januari:** Dia-avond "Zoetermeer in het verleden", door C. van Wieringen en H. Klos in de Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur
- woensdag 22 februari:** Dia-lezing "Handmerken en familiewapens", door Drs S.E. Pronk, in de Morgenster, Nassaulaan 1, 20.00 uur
- woensdag 29 maart:** Vertoning van oude films uit het bezit van de vereniging, Morgenster, 20.00 uur
- april:** Excursie naar een stad of dorp in de omgeving
- plm. 15 april:** Nationaal Museum-weekend
- woensdag 26 april:** Lezing "Genealogie" door Mr G. van der Beek
- woensdag 31 mei:** Dia-lezing "Bouwstijlen in Zoetermeer", door Drs B. Koopmans
- begin juni:** Opening tentoonstelling naar aanleiding van de fotowedstrijd (zie elders in dit nummer)
- juni/juli:** Excursie in combinatie met NCRV's Kerkepad naar Brabant/België
- zaterdag 16 september:** Open Monumentendag
- woensdag 27 september:** Dia-lezing "Beleg en ontzet van Leiden, 1573-'74"
- oktober:** Buitengewone ledenbijeenkomst met aanbieding jubileumboek
- woensdag 29 november:** Lezing "Rijnland"

Naast alle extra activiteiten kennen we nog de 'gewone': kwartaalblad (begin januari, eind maart, eind juni, eind september), ledenvergaderingen en "open" avonden. Verder bestaan er plannen voor lezingen in verzorgingstehuizen en uitgave van ansichtkaarten, bouwplaten enz.

N.B. HET MUSEUM IS GEDURENDE DE MAAND JANUARI GESLOTEN

FOTOGRAFEER ETERMEER!

FOTOWEDSTRIJD

'OUD SOETERMEER' 40 JAAR!

Op 12 januari 1949 werd het Historisch Genootschap 'Oud Soetermeer' opgericht. De vereniging gaat dit 40-jarig jubileum vieren met tal van activiteiten.

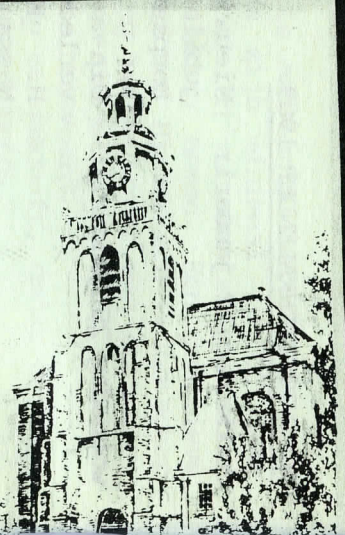
Dat 'Oud Soetermeer' niet alleen oog heeft voor de geschiedenis van Zoetermeer blijkt uit één van die activiteiten, waaraan iedereen kan meedoen: een FOTOWEDSTRIJD!

Onder het motto: "Het Heden is morgen Geschiedenis" nodigt het Historisch Genootschap u uit het Zoetermeer van 1989 op foto's vast te leggen.

Zoetermeer heeft veel facetten die de aandacht verdienen.

Wij vragen u voor deze fotowedstrijd vooral op de volgende aspecten te letten:

1. Oude en Nieuwe Gebouwen in Zoetermeer (of Details daarvan!);

3. Mensen in Zoetermeer (portretten, straatfoto's, etc.).

U heeft enkele maanden de tijd om er iets moois van te maken.

Ga er op uit met de camera in de aanslag.

Zoetermeer is het fotograferen meer dan waard!

WEDSTRIJD VOORWAARDEN

1. Iedere deelnemer mag maximaal 3 foto's inzenden (zw/w of kleur).
2. De foto's moeten op de achterzijde voorzien zijn van naam, adres en leeftijd.
3. Het formaat van de in te zenden foto's: 20 x 28 cm. of 20 x 30 cm. (desnoods: 13 x 18 cm. Groter mag!)
4. De foto's moeten in 1989 zijn gemaakt.
5. De ingeleverde foto's blijven eigendom van het Historisch Genootschap 'Oud Zoetermeer'.
6. De foto's moeten passen binnen de categorieën: Gebouwen, Natuur of Mensen (of een combinatie daarvan).
7. De foto's moeten uiterlijk 31 MEI 1989 in het bezit zijn van de vereniging 'Oud Zoetermeer'.
Inzenden (op eigen risico!) naar:
Historisch Genootschap 'Oud Zoetermeer'
't Oude Huis
Dorpsstraat 7
Zoetermeer
Zelf inleveren op dit adres is veiliger en dus beter!
(zaterdagmiddag tussen 13.00 en 16.00 uur)
8. Leeftijdscategorieën:
De fotowedstrijd FOTOGRAFEER ZOETERMEER is onderverdeeld in twee leeftijdscategorieën:
a) tot 15 jaar
b) 15 jaar en ouder
Deelnemers moeten hun leeftijd vermelden!

JURY TENTOONSTELLING PRIJZEN

Een deskundige JURY zal begin juni bepalen wie winnaars worden in de verschillende categorieën.

Alle ingezonden werkstukken zullen worden tentoongesteld in het Museum 't Oude Huis, Dorpsstraat 7, Zoetermeer.
Hiertoe wordt in de zomermaanden een speciale TENTOONSTELLING ingericht.

Hoewel het uiteraard vooral om het fotospel gaat, zijn er toch enkele prijzen beschikbaar:

- Eén hoofdprijs van f 100,-- (alle leeftijdscategorieën)
- Twee 2e prijzen van f 50,-- (tot 15 jaar/ 15 jaar en ouder)
- Twee 3e prijzen van f 25,-- (tot 15 jaar/15 jaar en ouder)

Voorts hebben een drietal Zoetermeerse fotozaken enkele prijzen in het vooruitzicht gesteld. Er zijn met hen ook besprekingen gaande om te komen tot aantrekkelijke tarieven voor het vergroot afdrukken van uw kleurenfoto's!

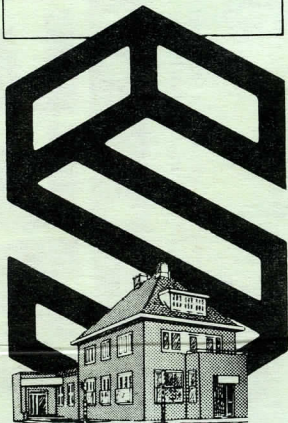
Binnenkort zijn wedstrijdformulieren met deelnemersbon te krijgen bij:

FOCUS, Dorpsstraat 146

LINTHOUT, Dorpsstraat 68

SANDERS, Promenade 27

Uw pand verkopen?
Bel Van der Spek!

van der spek

MAKELAARDIJ, VERZEKERINGEN,
HYPOTHEKEN, TAXATIES
DORPSSTRAAT 50 (t.o. OUDE KERK),
2712 AM ZOETERMEER, 079-167771*

Men's Fashion is our Profession

van waay
fashionhouse for men

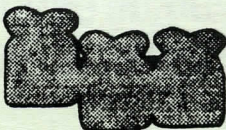
Dorpsstraat 163a/b - Zoetermeer - Dorpcentrum
Telefoon: (079) 16.39.10

Ruime gratis parkeergelegenheid, direkt achter het
Fashionhouse, op de Pilatusdam
begin Eerste Stationsstraat.

KOFFIEBAR DE OASE

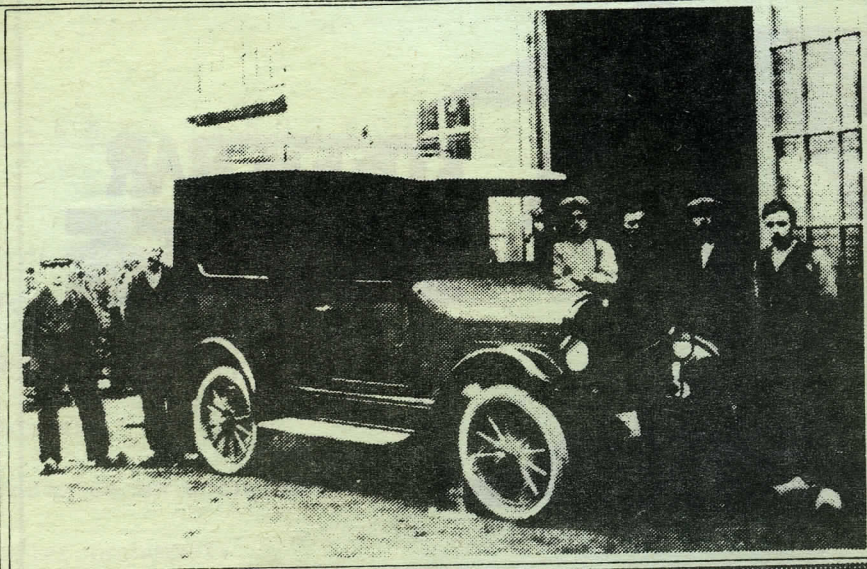
AMERIKAWEG 1
TEL : 079 515298

echte bakker jongerius

dorpestraat 67 (naast oude kerk)
zoetermeer tel. 16 30 73
winkelcentrum seghwaert (petuniatuin 3)
zoetermeer tel. 41 47 93
winkelcentrum de vlieger (groen-blauwisaan 101)
zoetermeer
dorpestraat 36, benthuzen
tel. 31 37 83

Lamboo, in 1918 gestart als wagenmakerij.
De foto toont één van de eerste bestel-
wagens (boter, kaas & eieren) gebouwd op
Chevrolet -1921-

B.V. Carrosseriefabriek Joost Lamboo

Fokkerstraat 9 2722NH Zoetermeer Tel. 079-316400 Telex 33241

